

КЛИФЪРД САЙМЪК ВЯТЪРЪТ НА ЧУЖДЯ СВАТ

Превод от английски: [Неизвестен], 1984

chitanka.info

Никой и нищо не може да спре междупланетното разузнаване. Този точен и регулиран механизъм, създаден и въоръжен само за една цел — да основе на чуждата планета плацдарм, да унищожи всичко враждебно и да установи база, на която би имало достатъчно място за изпълнение на главната задача.

След основаването на базата започват работа учените. Всичко се изследва до най-малки подробности. Те записват на филм и в полевите бележници, снимат и измерват, картографират и систематизират дотогава, докато не се получи стройна система от факти и изводи за галактическите архиви.

Ако се срещне живот, изучават го също така внимателно, особено реакцията му към хората. Понякога той е яростен и враждебен, а друг път незабележим, но не по-малко опасен. Легионерите и роботите обаче винаги са готови и за най-сложните ситуации, за тях няма неразрешими задачи.

Никой и нищо не може да спре групата за междупланетно разузнаване.

Том Декер седеше в празната рубка, въртеше в ръце висока чаша с кубчета лед и наблюдаваше как първата група роботи се измъква от товарните трюмове. Те издърпаха след себе си конвейерната лента, вбиха в земята опори и прикрепиха към тях транспортъор.

Вратата зад Дакар се отвори и това го накара да се обърне.

— Разрешете да вляза, сър — помоли Дъг Джексън.

— Да, разбира се.

Джексън приближи до големия изпъкнал илюминатор.

— Какво ли ни очаква тук? — каза той.

— Още една обичайна задача — повдигна рамене Декер. — Шест седмици. Или шест месеца. Всичко зависи от това, какво ще намерим тук.

— Мисля, че тук ще бъде по-сложно — каза Джексън, докато седеше. — На планетите с джунгли е винаги трудно.

— Това е работа. Просто още една работа. Още един отчет. След това тук ще изпратят или експлоатационна група, или преселници.

— Или — възрази Джексън — ще поставят нашия отчет на прашната полица и ще го забравят.

— Това си е вече тяхна работа.

Те мълчаливо продължаваха да гледат как първите шест робота снеха капака на контейнера и разопаковаха седмия. След това, слагайки инструментите до себе си, го сглобиха без нито едно излишно движение, поставиха в металния череп мозъчния блок, включиха го и хлопнаха вратичката на гърдите. Седмият стана неуверено, постоя няколко секунди и като се ориентира, се хвърли към транспортъора да помага да свалят контейнера с осмия.

— Някога — каза Джексън — ще срещнем нещо, с което няма да можем да се справим.

Декер се усмихна пренебрежително.

— Може би даже тук — настояваше Джексън, като гледаше към джунглите през илюминатора.

— Ти си романтик — рязко отговори Декер. — Освен това ти си млад. Още ти се иска да срещнеш неочакваното.

— Все пак може да се случи.

— Може. Никога не се е случвало, но навярно може. Но да се стои докрай не е наша задача. Ако срещнем нещо не според силите ни, няма да се задържаме дълго. Рискът не е наша специалност.

Корабът стоеше на плоския връх на хълма сред малка поляна. Долу лениво течеше река, носейки тъмнокафявите си води сред оплетената с лиани огромна гора. Недалече, колкото стигаше погледът, се простираха джунгли, които даже през стъклото на илюминатора дишаха опасно. Животни не се виждаха, но кой можеше да знае какви твари се крият под короните на огромните дървета.

Осмият робот се бе включил в работа и сега две групи по четири сваляха контейнерите и сглобяваха новите механизми. Скоро станаха двадесет — пет работни групи.

— Никакъв риск — кимна към илюминатора Декер. — Отначало роботите. Те се сглобяват. След това включват цялата техника. Ние даже няма да излезем от кораба, докато не ни осигурят наоколо надеждна защита.

Джексън въздъхна. Декер се изправи и се протегна.

— Отивам да поработя. Последни проверки и така нататък.

На масата си в кабинета Декер откри бланки с предварителни отчети и бавно ги прегледа, запомняйки всички особености на света около кораба. Атмосферното налягане е малко по-високо от земното. Високо съдържание на кислород. Жарък климат. Продължителност на деня тридесет и шест часа. Местни източници на радиация няма, но се случват избухвания на слънчевата активност. Бактерии, вируси, както винаги в такива случаи, са много...

На вратата се почука и влезе капитан Кар, командир на подразделението Легион. Декер отвърна на приветствието седнал.

— Докладвам, сър — рязко произнесе Кар. — Готови сме за излизане.

— Отлично, капитане. Отлично — отговори Декер. За какъв дявол говори това? Легионът винаги е готов и винаги привличаше такива хора, давайки им възможност да отшлифоват вродената си педантичност. Оловни войници от най-високо качество. Тренирани, дисциплинирани, ваксинирани срещу всяка известна и неизвестна болест, наблъскани с чужда психология, с огромна потенциална издръжливост, избавяйки ги от най-опасни ситуации...

— Ще чакам заповедите ви, сър!

— Благодаря ви, капитане — Декер даде да се разбере, че иска да остане сам. Но когато Кар тръгна към вратата, той го спря. — Помислих си. Можете ли да си представите ситуация, с която Легионът да не може да се справи?

— Страхувам се, че не разбирам въпроса ви, сър.

— Не разчитах, че ще ме разберете.

До вечерта всички работи бяха готови, монтирани бяха и първите автоматични стражеви постове. Около кораба огнехвъргачките изгориха кръг с около сто и петдесет метра диаметър, а след това в ход бе пуснат генераторът на излъчването, заливайки повърхността на кръга с безмълвна смърт. Това беше нещо ужасно. Роботите монтираха огромни гирлянди от лампи и на хълма стана светло като ден. Подготовката за излизане продължаваше, въпреки че все още нито един човек не бе стъпил на планетата.

Столовата постепенно оживяваше от звъна на кристал и сребро.

— Ще бъде странно, ако не намерим никого тук — каза Декер, като си сервираше в чинията. Когато днес облъчваха площадката, по земята имаше всякаква твар.

— Тези, които видяхме с антрополога, приличаха на хора — отвърна Джексън.

— Уверен ли сте — Декер с любопитство го погледна.

— Зле се виждаше. Не съм сигурен дали бяха двама. Или трима. Като човечета от кибритени клечки.

— Както ги рисуват децата — кимна антропологът. — Една клечка — трупа, две — краката, още две и ръцете, кръгче — главата. Такива ъгловати, тънки.

— Но се движат красиво — допълни Джексън. — Меко, плавно, като котки.

— Добре, скоро ще разберам. След ден-два ще ги намерим — отговори Декер.

Сутринта последните машини бяха готови. Някои от тях вече вършеха работата си, други стояха в машинния парк. Огнететите завършиха своята работа и по маршрутите им пълзяха облъчвателите. На подготвеното поле стояха няколко реактивни самолета.

Най-накрая спуснаха трапа и на земята стъпиха легионерите. В колона по двама, с блясък, грохот и безукорна точност, способни да посрамят даже роботите. Колоната се развърна, изпъна се в линия и се отправи към границите на базата. Земята подготвяше плацдарм още на една планета.

Роботите бързо и делово сглобиха открит павилион от брезент, сложиха вътре маси, кресла, внесоха хладилници с пиво и лед.

Накрая учените можаха да напуснат безопасните стени на кораба.

Сега действително може да започне голямата работа. Геолозите и минералозите ще се заемат с полезните изкопаеми. Ще се появят метеорологични станции. Ботаниците и биолозите ще опишат събраните образци. Отвсякъде ще тръгнат доклади, от които постепенно ще се определи стройната и точна картина на планетата.

Декер седеше в креслото замислен. Неочаквано пред него израсна фигурата на Джексън.

— Доведоха един местен, сър. От тези, които бяха забелязани вчера.

Аборигенът се оказа човекоподобен, но не беше човек. Както правилно бяха забелязали вчера, „човек от кибритени клечици“. Жива

рисунок на четиригодишно дете. Целият черен, без дрехи, но очите, гледащи в Декер, светеха с разум.

Като го гледаше, Декер почувствува някакво напрежение. Наоколо — мълчаливи, изчаквателно стояха неговите хора. Той бавно се протегна към един от шлемовете на ментографа, взе го, постави го на главата си и с жест предложи вторият на „гостенина“ си. Паузата продължи доста, чуждите очи внимателно гледаха Декер. „Той не се бои от нас — помисли си Декер. — Истинска първобитна храброст.“

Аборигенът направи крачка към масата и неуверено постави неизвестния прибор на главата си, без да откъсва поглед от Декер.

Декер си наложи да се отпусне, едновременно с това се опитваше да събере спокойно мислите си. Трябва да бъде много внимателен, за да не изплаши това същество, да му покаже дружелюбието си. И най-слабият оттенък на рязкост може да развали работата.

Като улови първия полъх на мисълта на „кибритеното човече“, Декер почувствува болка в гърдите си. Не можеше да я опише с думи, само нещо тревожно, чуждо...

„Ние сме приятели — наложи си да мисли, — ние сме приятели, ние сме приятели, ние...“

„Вие не трябваше да идвате тук“ — чу се ответната мисъл.

„Ние няма да ви причиним зло — мислеше Декер. — Ние сме приятели, ние няма да ви причиним зло, ние...“

„Вие никога няма да отлетите оттук.“

„Ние ви предлагаме дружба — продължаваше Декер. — Ние имаме подаръци... Ние ще ви помогнем...“

„Вие не трябваше да идвате тук — настойчиво звучеше мисълта на аборигена. — Но щом сте тук, вие няма да отлетите.“

„Добре — Декер реши да не спори с него. — Ние ще останем и ще бъдем приятели. Ще ви учим. Ще ви дадем вещи, които сме донесли, и ще останем с вас.“

„Вие никога няма да отлетите оттук“ — звучеше в отговор и имаше нещо студено и окончателно в тази мисъл. Аборигенът действително бе уверен във всяка своя мисъл. Той не плашеше и не преувеличаваше.

„Вие ще умрете тук“.

„Ще умрем? — попита Декер. — Как да го разбирам?“

„Кибритеният“ човек сне шлема, внимателно го сложи на масата, обърна се и излезе. Никой не помръдна, за да го спре. Декер хвърли шлема си.

— Съобщете на легионерите да го пуснат. Да не го спират.

Той се облегна в креслото и огледа хората си.

— Какво се случи, сър? — попита Джексън.

— Той ни произнесе смъртна присъда — отговори Декер. — Каза, че ние няма да излетим от тази планета, че ще умрем тук.

— Силно казано.

— Той беше уверен.

Работата продължаваше. Самолетите излитаха, постепенно се съставяха подробни карти. Полевите групи правеха внимателни походи. Роботите и легионерите ги съпровождаха по фланговете, тежките машини проправяха път, изгаряйки всичко в най-недостъпните места. Не се случваше нищо необикновено.

Дните минаваха. Роботите и машините носеха дежурство. Отначалото беше открит въглищен пласт, след това залежи на желязо. В планините бяха намерени радиоактивни руди. Ботаниците откриха двадесет и седем вида ядливи плодове. Базата гъмжеше от животни, заловени за изучаване и с времето станали нечии любимци.

Намериха село на „кибритените“ хора. Декер възглави експедицията до местните жители.

Хората внимателно, с готово оръжие, придвижвайки се бавно, без високи разговори, влязоха в селото.

Аборигените седяха около къщите си и наблюдаваха хората, докато те не дойдоха до центъра на селото. Там роботите поставиха маса и сложиха отгоре ментографа. Декер седна зад масата и постави шлема на ментографа на главата си. Останалите застанаха отстрани. Декер чакаше.

Мина час. Аборигените седяха.

Накрая Декер свали шлема си и каза:

— Нищо няма да излезе. Заемете се с фотографиране. Само че не тревожете жителите и нищо не пипайте.

Приближи Джексън.

— Какво мислите за всичко това?

— Мисля, че са ни казали всичко, каквото желяеха — поклати глава Декер. — И не желаят повече да разговарят.

— Не зная — отговори Джексън. — Не всичко е както трябва. Забелязах, че те съвсем не ползват метал. В цялото село няма нито едно късче, кухненската посуда е каменна, малкото им инструменти — също. И все пак те имат култура.

— Те, безусловно, са развити. Този, който идва на базата, знаеше какво да прави с шлема.

— Вече е късно, трябва да се връщаме — каза Джексън и погледна часовника си. — Моят е спрял. Колко показва вашият?

Декер поднесе ръка към очите си и Джексън чу рязко, удивено издишване. Декер бавно вдигна глава и погледна Джексън.

— Моят... също — гласът му беше едва доловим.

Декер седеше в своето походно кресло и отвлечено слушаше шума на вятъра в брезента. Протегна ръка и започна да прехвърля купчината механизми на масата.

Всичко това бе странно. Странно и зловещо.

На масата имаше ръчни часовници. Не само неговият и на Джексън, но и на всички останали. Всички бяха спрели.

Прост факт, за който трябва да има просто обяснение.

Само че на чуждата планета нито едно явление не бива да се смята за просто и да се очаква просто обяснение. Тъй като причините, следствията и вероятността за събитията тук могат да бъдат съвсем други, отколкото на Земята.

Има само едно правило — да се избягва рискът. Единственото правило, което трябва да се спазва.

И подчинявайки му се, Декер заповяда да върнат всички полеви групи и да подготвят кораба за излитане.

Сега не оставаше нищо друго, освен да се чака. Да се чака кога ще се върнат групите от далечните лагери. Да се чака някакво обяснение за странното поведение на часовниците. Не може да се върнат на Земята и да кажат: „Разбирате ли, часовниците ни спряха и затова...“

Чуха се стъпки и Декер рязко се обърна.

— Какво има, Джексън?

— Далечните лагери не отговарят, сър. Свързахме се по радиостанцията, но не получихме отговор.

— Ще отговорят, непременно ще отговорят след време — каза Декер, без да чувствава увереност в себе си. За един миг усети надигащия се към гърлото му страх, но бързо се справи. — Седни! — каза той. — Ще заповядам да донесат пиво, а след това заедно ще отидем в радиоцентъра и ще видим какво става там. — Пиво! Две чаши пиво! — заповяда той на стоящия недалече робот. Роботът не отговаряше.

Декер повиши глас, но роботът не помръдваше.

С пребледняло лице Джексън приближи до робота и го потупа по рамото, след това удари по-силно и без да се прегъва, роботът рухна на земята.

Отново се чуха приближаващи се крачки. Бе Макдоналд, главният инженер.

— Корабът, сър... Нашият кораб...

Декер кимна.

— Вече зная, Макдоналд. Корабът няма да излети.

— Големите механизми са в ред, сър. Но точната апаратура... инжекторите... — внезапно той млъкна и внимателно погледна Декер. — Вие знаехте, сър? Как? Откъде?

— Знаех, че това някога ще се случи. Трябваше да се спънем. Говорех горди и гръмки думи, но през цялото време знаех, че ще дойде ден, когато няма да предвидим нещо и това ще ни довърши...

Аборигените... Нямаха никакъв метал. Каменните инструменти, посудата... Метал на планетата има, огромни залежи в западните планини. И може би много векове назад местните жители са се опитвали да правят инструменти от метал, които след седмица са се разпадали в ръцете им.

Цивилизация без метал. Култура без метал. Немислимо. Отнеми на човека метала и той няма да може да се откъсне от Земята, ще се върне в пещерите.

Джексън тихо влезе в павилиона.

— Радиото не работи. Роботите вече са безполезни купища метал.

— Отначало се повреждат точните прибори — кимна Декер, — часовниците, радиоапаратурата, роботите. След това генераторите — и

ще останем без светлина и електроенергия. След това машините ни, оръжието на легионерите. След това всичко останало.

— Предупреждавах ни — каза Джексън.

— А ние не разбрахме. Мислехме, че ни заплашват. Струваше ни се, че сме твърде силни, за да се боим от заплахите... А те просто ни предупреждаваха...

Всички замълчаха.

— Все пак какво е това? — каза накрая Декер.

— Никой не знае — тихо отговори Джексън. — За сега. Някакъв микроорганизъм изядва желязото, което се е нагривало при обработката или е сплав от други метали. Окисленото желязо в рудата той не докосва. Иначе залежите, които открихме, биха изчезнали отдавна.

— Ако това е така — възкликна Декер, — то ние сме донесли тук първият чист метал от много години. Хиляди години, милиони години никой не е произвеждал метал. Как може да оживее този микроб!

— Не зная. Може би греша, може би това не е микроб. Нещо друго... Въздухът например...

— Ние проверявахме атмосферата — каза Декер и разбра колко глупаво прозвуча. Да, те анализираха атмосферата, но как могат да открият нещо, което не са срещали никога? Човешкият опит е ограничен. Човек се пази от известни или въображаеми опасности, но не може да предвиди непредвидимото.

Декер се изправи и видя, че Джексън все още стои около неподвижния робот.

— Ето отговорът на твоя въпрос — каза той. — Помниш ли първия ден на тази планета? И нашият разговор?

— Помня, сър — кимна Джексън.

Декер изведнъж разбра каква тишина е настанала в базата.

Само пристъпът на вятъра раздвижваше брезентовите стени на павилиона.

За първи път Декер почувствува мирисът на вятъра на този чужд свят.

Публикувано в списание „Криле“, брой 10/1984 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.